

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 52/06
06.04.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиље АА, коју заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, кога заступа пуномоћник БВ, адвокат, ради утврђења права својине по основу тековине и по противтужби ради утврђења права својине одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Краљеву Гж. 355/05 од 29.8.2005. године у седници одржаној 6.4.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Краљеву Гж. 355/05 од 29.8.2005. године у ставу другом (одбијајућем делу) и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом преиначена је пресуда Општинског суда у Краљеву П. 21/04 од 1.12.2004. године у досуђујућем делу (ставу првом) па је утврђено да је тужила по основу стицања у брачној заједници власник са 50% од кп. бр. аа КО ВВ, постојеће куће на овој парцели, са просторијама ближе описаним у изреци, што је тужени дужан признати и дозволити тужили да путем физичке деобе издвоји свој припадајући део. Од већег тужбеног тражења захтев је одбијен (за још 18%).

Против ове пресуде у одбијајућем делу тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 386. ЗПП који се примењује на решење конкретног односа на основу члана 491. став 4. новог ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04) па је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању странке су закључиле брак 22.7.1982. године који је престао разводом 2001. године. Неколико дана по закључењу брака оне су од продавца ГГ купиле кп. бр. аа у површини од 5,58 ари са две приземне стамбене зграде – куће, гаражу, воћњак, ограду и виноград. Уговор од 27.7.1982. године није оверен од стране суда и странке су означене као купци с тим што у уговору изричито није наведено да они постају сувласници купљене ствари на једнаке делове. Код таквог чињеничног стања првостепени суд је тужили признао удео од 68% утврђујући да је тужила учествовала у стицању са 70.000 ДМ, а тужени са 20.000 ДМ, а да су преосталих 10.000 ДМ исплатили из заједничких средстава.

Без одржавања главне расправе имајући у виду катастарско стање (странке су уписане са по ½ на спорном земљишту) другостепени суд закључује да се уговор о продаји и упис права својине на једнаке делове у јавним књигама може уподобити споразуму о деоби заједничке имовине из члана 327. Закона о браку и породичним односима.

Због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено па се за сада изложено становиште не може прихватити као правилно. Осим тога, у другостепеном поступку учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 14. и члана 354. став 1. у вези члана 375. ЗПП, јер је другостепени суд изменио утврђено чињенично стање без отварања главне расправе (члан 362. и 363. ЗПП).

Наиме, правилна примена материјалног права захтевала је да се у погледу одлучних чињеница (уподобљавања уговора о продаји и положаја купаца са споразумом о деоби) странке детаљно саслушају на те околности јер уговор о продаји из 1982. године и верзија која је пет година касније оверена не садржи изричиту одредбу да странке врше деобу купљене непокретности на једнаке делове по основу заједничког стицања у браку. Имајући у виду да уговори о тој одлучној чињеници садрже празнину, то је било нужно у смислу члана 99. -101. ЗПП истраживати заједничку намеру уговарача, утврдити ко је од странака предложио такву садржину уговора и да ли су странке приликом куповине непокретности имале у виду и деобу непокретности на једнаке делове. При том треба ценити њихове међусобне односе и стицање осталих ствари (вредних покретних ствари) и евентуалну намеру странака да све стечене ствари у браку деле на равне делове. Странке су у овој парници саслушане за записнику од 5.12.2001. године и тада се на наведене околности нису изјашњавале. Ценећи уговоре о промету и чињеницу уписа права које није извршено у правну већ у фактичку евиденцију непокретности без утврђивања заједничке намере уговарача и без саслушања странака што би могло допринети тумачењу уговора другостепени суд је учинио наведене битне повреде одредаба парничног поступка због којих је другостепена пресуда у одбијајућем делу морала бити укинута.

одошјау нем делу морала бити укинута.

На основу члана 394. раније важећег ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

СМ